

Jižní Peloponés

Jižní část pevniny Peloponéského poloostrova by se dala rozdělit na dvě hlavní oblasti a to Lakónii a Messénii. Krajinu charakterizují zalesněná pohoří a pobřeží, která jsou lemována písčnými plážemi. Jeho malebnost podtrhují nekonečné pomerančové a citrusové háje, fíkovníky, cypřiše, eukalypty, olivy, agáve a vše co patří ke zdejší bujné vegetaci. Díky své poloze a výbornému klimatu letní sezóna na Peloponésu trvá od dubna do října. Poloostrov skrývá právě na jeho jižním území mnoho historických památek: připomeňme si alespoň starověkou Spartu, byzantskou Mystru, středověké chrámy v Monemvassii, město Pylos, Kalamata a další. Kromě toho nalezneme na jihu země spoustu nádherných ostrovů a poloostrovů, jako např. ostrov Elafonissos, pobřeží Navarino, či poloostrov Mani.

Povrch je velmi rozmanitý, objevují se zde přímořské roviny, náhorní plošiny i vysoké hory (nejvyšším masivem je Taygetos poblíž Sparty (2407 m)), členité je i mořské pobřeží.

Název poloostrova Peloponés pochází od mytického vládce Pelopa.

Messinia – Messénie (řecky Messinía Μεσσηνία)

Je historické území v Řecku, ležící v jihozápadní části Peloponésu, které bylo již ve středověku velmi prosperující oblastí. Messénie je známá především díky Nestorovi, bájnemu králi z Pylos. Messénie byla osídlena již v mykénském období zhruba v 10. století př.n.l. Dóry. Na sklonku 8. století byla v první z messénských válek dobyta Spartány.

V polovině 7. století a v 60. letech vypukla velká povstání heliotů. Svobodu Messénie

obnovil teprve ve 4. století př.n.l. Epaminondas, který založil v roce 369 hlavní město oblasti, antické Messéné (dnešní Mavromati).

Dnes je hlavním centrem přístavní město Kalamata. Má necelých 60 tisíc obyvatel a z regionálního hlediska je to důležitý vývozní přístav pro místní zemědělské i jiné výrobky. Nejznámějšími exportními výrobky jsou tmavé olivy, olivový olej, med, fíky a sladké „pastelli“ z medu a sezamu. Je to jedno z míst kde je soustředěno velké množství historických památek.

Dnes láká toto město turisty, kteří sem přijíždějí ve stále hojnějším počtu. K rozvoji turistického ruchu nepochybně přispívá zdejší mezinárodní letiště. Kromě dosud nepříliš zalidněných okolních pláží a čistého moře se tu dá navštívit několik zajímavých míst - hrad Villehardouinů ze 13. století, dochovalo se zde i několik byzantských kostelů a klášter sv. Konstantina, známý

svými ručně tkanými hedvábnými látkami. Přimo v historickém centru města v paláci Benaki se nachází archeologické muzeum, shromažďující nálezy z přilehlé oblasti, nedaleko je muzeum folklóru.

Jen samotné toulání se po městě je však zajímavé. Uličky mají atmosféru, která se jinde díky záplavě turistů vytrácí, a k posezení tu lákají malé taverny, kavárničky a restaurace, nabízející kromě dobrého jídla a pití hlavně klid a pohodu. Lidí však rok od roku přibývá, proto je možná ještě lepší vydat se do některé z okolních vesniček, dosud masovým turismem málo zasažených.

Messénie je krásný, teplý a velice úrodný region, ve kterém se mimo jiné pěstují ve velkém množství a kvalitě pomeranče, citróny, mandle, fíky a olivy.

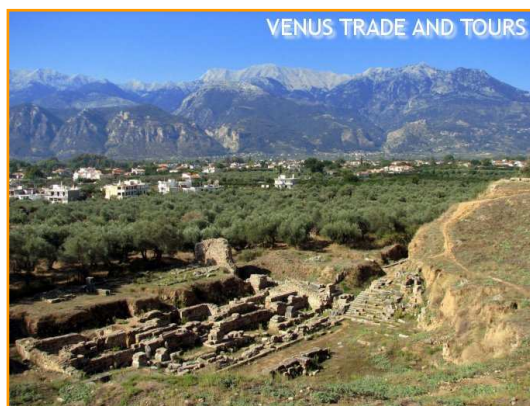
Lakonie (Lakonia)

Lakonie je starověké území na jihovýchodě Peloponésu v povodí řeky Eurótu. Lakonie byla obsazena Dóry, kteří si podrobili starší řecké obyvatelstvo a založili v 10. století př.n.l. Spartu.

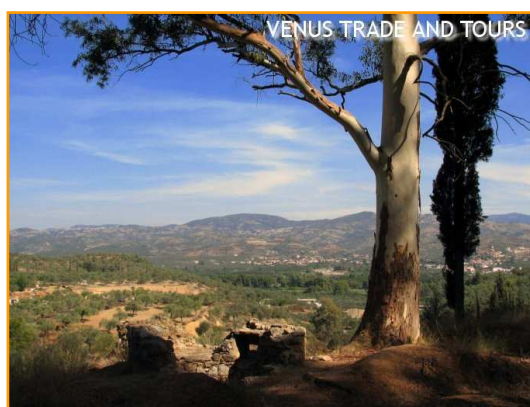
Sparta

Sparta je město v jižní části Peloponéského poloostrova, ležící na konci pohoří Taygetos. Sparta, jako většina řeckých měst, má bohatou a dlouhou historii, která byla zejména ve znamení vojenství. Sparťané byly vyhlášení bojovníci. Ve středověku bylo město opuštěno.

Sparta byla vojensky založený městský stát, kde nebyla postavena žádná akropole či jiné monumentální stavby, které by se zachovaly do dnešních časů. Historie Sparty je ukázána ve čtyřech malých místnostech v místním muzeu. Uvidíte zde mozaiky, sošky a fotografie z vykopávek. Na okraji města se nachází zbytky římských lázní. Současné (moderní město) zde vzniklo teprve v roce 1836. Celkově ve městě Sparta žije přes 18 000 obyvatel.

Ve starověku byla Sparta (nebo také Lakedaimón) hlavním městem stejnojmenného státu, který náležel mezi nejmocnější řecké městské státy. Jeho teritorium zahrnovalo území Lakonie a Messénie. Na Peloponésském poloostrově se Sparta postupem času stala dominující vojenskou a politickou mocností. Během klasického období dosáhla postavení velmoci a nazývala sama sebe přirozeným ochráncem Řecka.

Sparťané věřili, že jsou potomky mytického hrdiny a poloboha Hérakla.

Město Sparta leží na jižním výběžku pohoří Taygetos na pravém břehu řeky Eurotas. Toto místo je strategicky položené, protože je ze tří stran chráněno horami a kontroluje cesty, kterými musely projít invazní armády směřující do Lakonie. Poměrně velká vzdálenost Sparty od moře (město se rozkládalo asi 40 kilometrů od svého přístavu v Gythionu) znemožňovala její účinnou blokádu. Počet obyvatel Sparty činil v 6. století př. n. l. asi 40 až 50 000. Ve městě bylo divadlo a dvě gymnázia, ve kterých spartská mládež sváděla zápasy. Město disponovalo četnými chrámy a monumenty. Pozůstatky lázní se nachází severozápadně a jihovýchodně od divadla. Zbytky starého mostu přes řeku Eurotas jsou patrné poblíž dnešní silnice do města Argos.

Mystras

Poblíž města Sparty se rozkládá další kulturní památka zapsaná v roce 1989 na seznam UNESCO - město Mystras. Dříve byzantské město, jehož počátky sahají do 13. století. Dnes je město již zaniklé, avšak budovy jsou stále dobře zachované a tvoří významnou archeologickou oblast často vyhledávanou turisty.

Monemvasia

Monemvasia (Μονεμβασία) je menší řecké městečko, které bylo v Byzantské říši opevněním a jakousi základnou v jednom. Leží na velké skále před pobřežím na jihovýchodě poloostrova Peloponés.

Za svůj název vděčí své poloze, řecky moni emvasia (μονή εμβασία), což v překladu znamená „jediný přístup“. Město bylo kvůli jeho nedobytnosti považováno až do řecké nezávislosti (1821 – 30) za „Gibraltar Východu“.

Osada se skládá ze dvou částí: zděného středověkého města na dolním svahu skály a citadely na vrcholku skály, kterou lze dosáhnout pouze dobře-zabezpečeným způsobem skrz strmou cestu. Citadela je od 20. let 20. století neobývaná.

Epidaurus

Epidaurus je starověké řecké město na poloostrově Argolida na východní části ostrovu Peloponés. Díky významným památkám byl zapsán v roce 1988 na Seznam kulturních památek UNESCO. Jedná se o jedno z nejbohatších a nejkrásnějších archeologických nalezišť, kde se nachází zrenovované starověké divadlo, které je hojně

využíváno zejména během Athénskému letního divadelního festivalu. Toto divadlo bylo postaveno ve 4. století př. n. l. a do 55 řad sedadel se vejde až 14 000 diváků. Epidaurus je však obklopen i dalšími zajímavými stavbami, za všechny vyjmenujme třeba chrám zasvěcený bohu Asklepiovi, místní muzeum nebo kruhový tholos, jehož pravý účel dodnes není znám.

Okolí - V okolí se nachází například Náfplio zhruba 32 km, Mystras zhruba 94 km, Akropole v Athénách zhruba 62 km, Delfy zhruba 111 km, Klášter Dafnion zhruba 59 km, Klášter Hossios Loukas zhruba 92 km, Mykény zhruba 37 km, Tiryns zhruba 32 km